

NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM
REGIONÁLIS PEDAGÓGIAI SZOLGÁLTATÓ ÉS KUTATÓ KÖZPONT

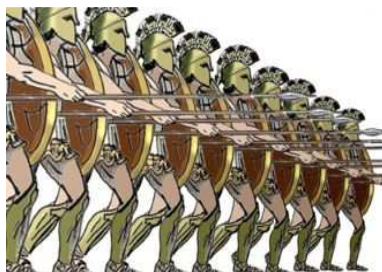
SAVARIA ORSZÁGOS TÖRTÉNELEM TANTÁRGYI VERSENY

9. évfolyam számára

2010/2011. TANÉV

2.FORDULÓ

2011. február 8. 14.00

A tanuló neve:	
Az iskolája neve:	
Az iskolája címe:	
A felkészítő tanár neve:	
Elért pontszáma:	

A feladatlap összeállítója: B. Balogh Éva, szaktanácsadó

Kedves Versenyző! Válaszait olvashatóan írja le! Hiba esetén egyértelműen - egy áthúzással - javítson!

1. Írjon I-t az igaz, H-t a hamis állítás elé!

- a) ____ Platón államelméletében a vezető szerepet a harcosoknak szánta.
- b) ____ Thuküdidész fő művében, A görög-perzsa háborúban, elemezte a gazdasági, földrajzi tényezőket is.
- c) ____ A héliia (bíróság) tagjait napdíjban részesítették.
- d) ____ I. Ptolemaiosz alapította a Muszeiont, amely hatalmas tudományos gyűjteménnyel, több mint félmillió könyvtárral rendelkezett.
- e) ____ A görög építészet jellegzetes alkotóeleme a nagy belső tereket átfogó boltívek rendszere.
- f) ____ A gladiátorjátékok eredete az etruszok halottkultuszához kapcsolódik.
- g) ____ A köztársasági Rómában a magistratusok tisztségüket legalább másfél évig töltötték be és egymást ellenőrizték.
- h) ____ Róma lakóinak száma Caesar idejére közel járt az egymillióhoz.
- i) ____ A Forum Romanum évszázadokon át a római politikai és vallási élet központja volt. Legrégebbi emlékei: a „Lapis niger”, a Vesta-templom és a Curia.
- j) ____ A rómaiaknál sokféle pap működött, például a flamines, a fetiales, a rex sacrorum, a Vesta-szüzek, a pontifexek. Valamennyien az augurnak, az államvallás fejének voltak alárendelve.
- k) ____ A hat Vesta-szűz az állam „háztartásának” szimbolikus feladatát látta el. Mindenekelőtt a szent tüzet őrizték, amely a Forum egyik épületében állandóan égett.
- l) ____ Kr.e. 46-ban Julius Caesar naptárreformot hajtott végre. Ezt megelőzően a római év 355 napból állt, és tizenkét hónapra oszlott; ezek közül négy 31 napos volt, egy (a február) 28 , a többi 29 napos. A rómaiak minden második évben beiktattak egy 22 napos „szökő” hónapot, hogy a naptárt összhangba hozzák a napévvél.

a	b
c	d
e	f
g	h
i	j
k	l
.../12	

2. Egészítse ki a megkezdett mondatokat!

A Licinius-Sextius-féle földtörvény (Kr.e.367) az ager publicusból való részesedést maximálta _____ (a).

Kr.e. II. században Rómában a polgárháborús időben a társadalom vezető rétege egymással ellentétes csoportra oszlott, _____-ra (b) és _____-ra (c).

Ugyanebben az időben két politikai csoport jött létre, az egyik a köztársasági hagyományokra, a másik a nép érdekeire hivatkozott. A két csoport neve _____ (d) és _____ (e).

a	b
c	d
e	
.../5	

3.A) Írja a vonalra a jellemzők alapján felismert történelmi személyiség nevét!

- a) Kr.e.133-ban a Rómában kialakult válságot reformokkal kívánta megoldani. _____
- b) A praetorianusok kiáltották ki caesarra a művelt, kitűnő szervező uralkodót, aki megteremtette a császári közigazgatás alapjait, létrehozta a császári pénztárat, a fiscust. _____
- c) A keresztény vallás megerősödése, elterjedése a nevéhez fűződik. A kereszténységet nyitottá tette mindenki számára. _____

a	b
c	d
e	f
g	h
.../8	

3.B) A fentiekhez hasonlóan röviden írjon meghatározó jellemzőket a következő történelmi személyiségekről!

- d-e) Alexandrosz (Nagy Sándor) _____
- f) Cicero _____
- g) Suetonius _____
- h) Theodosius _____

4. Nevezze meg a képen látható római műemlékeket!

a) _____

<http://hu.wikipedia.org/wiki/>

b) Írja a vonalra a hivatkozásból hiányzó, az ókori versenyek helyszínéül szolgáló (ma már csak rekonstrukciókból ismert) épület nevét!

http://www.mult-kor.hu/20101110_megkezdodik a _____ felújítása

a	b
c	
.../3	

- c) Milyen néven lett közismert a Flaviusok amphitheatruma, amelyet Vespasianus kezdett el építeni, de csak fiai, Titus és Domitianus fejeztek be? _____

SAVARIA ORSZÁGOS TÖRTÉNELEM TANTÁRGYI VERSENY – MEGYEI FORDULÓ - 9. évfolyam

5.A) Írja a felsorolt történelmi helyszínek mellé magyar megfelelőjüket!

- a) Aquincum _____
- b) Arrabona _____
- c) Gorsium _____
- d) Sopianae _____
- e) Savaria _____

a	b
c	d
e	f
g	h
i	j
k	l
m	n

5.B) Rajzolja be a Borostyánutat a mellékelt kontúrtérképen! (f)

5.C) Melyik ókori város területén épült Ízisz-szentély? _____ (g)

Hol található ókeresztény kápolna? _____ (h)

5.D) Mi bizonyítja, hogy a Pannóniában állomásozó haderő növelte a provincia politikai jelentőségét?

_____ (i)

.../14

5.E) Jelölje be a mellékelt kontúrtérképen a megadott történelmi helyeket és írja melléjük nevüket!(j-n)

6. Írja a vonalakra, hogy mi a közös a felsoroltakban!

- a) Napoca, Decebal, Apulum _____
- b) Mithrasz, Kübelé, Izisz _____
- c) Idus, Kalandae, Nonae _____

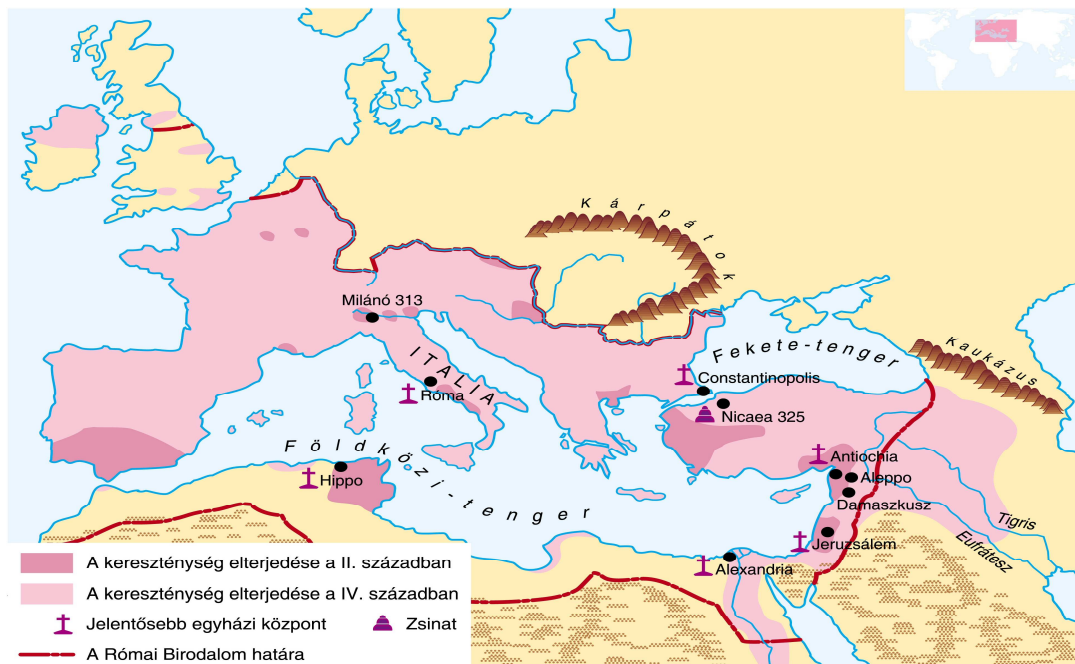
a	b
c	
.../3	

7. Írja a jelkép mellé azoknak a görög és római isteneknek a nevét és „foglalkozását”, akihez azok tartoznak!

jelkép	görög isten	római isten	„foglalkozás”
villám	a)	b)	c)
háromágú szigony	d)	e)	f)
szőlőfürt, borral telt amphora	g)	h)	i)

a	b
c	d
e	f
g	h
i	
.../9	

8.A) Készítsen a térképvázlat alapján vázlatot a táblázat felhasználásával!

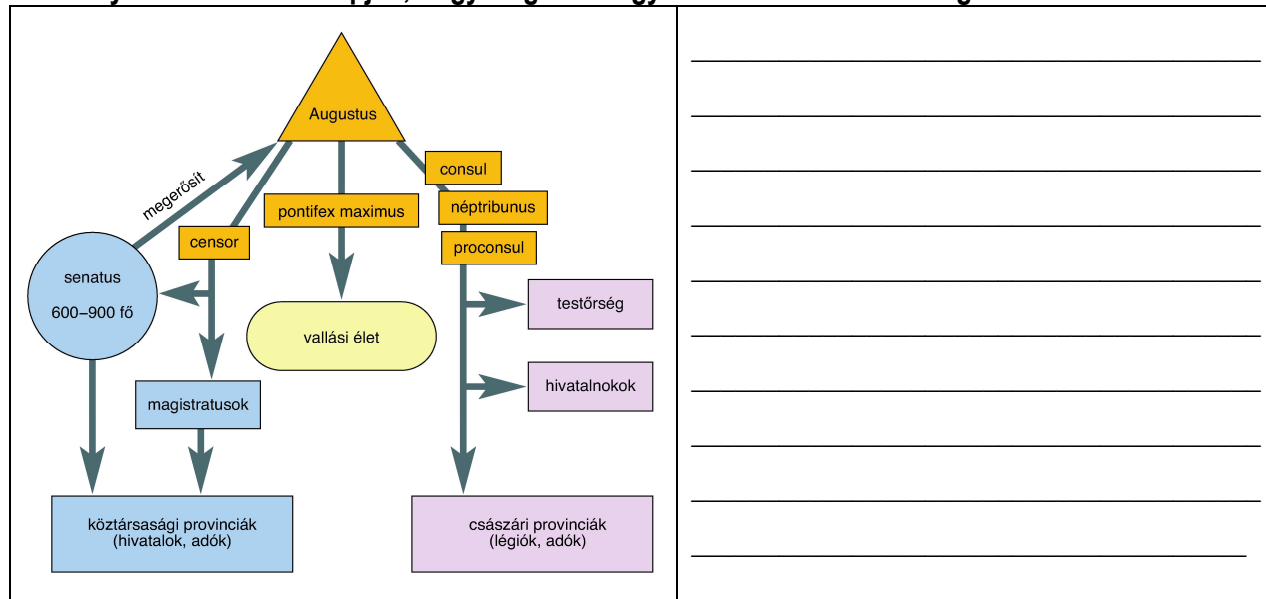
a	b
c	d
e	f
g	h
.../8	

	helyszín	időpont	esemény	személy(ek)
a-c)				
d-f)				

8.B) Hasonlítsa össze a térképmelléklet alapján a kereszténység II. századi és IV. századi helyzetét! (g)

Mi a változás oka? (h)

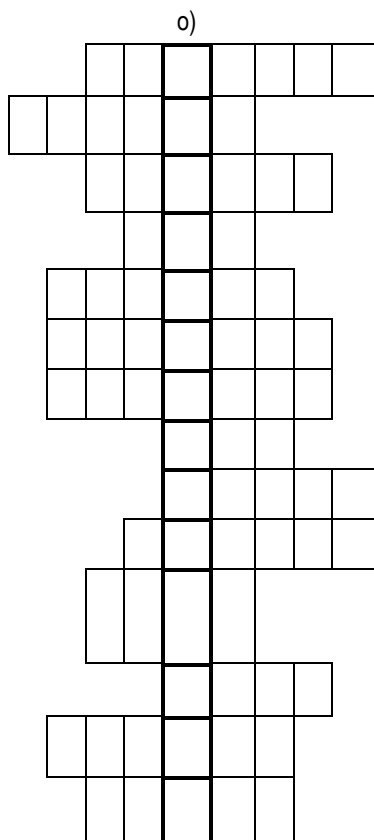
9. Bizonyítsa be az ábra alapján, hogy Augustus egyeduralmat valósított meg!

a	b
c	d
e	
.../5	

REJTVÉNY

10.A) Írja be soronként a meghatározásnak megfelelő megoldásokat!

- a) Perzsa uralkodó. Egyik ellenfele: Leonidász
- b) Athéni politikus, aki megszüntette az adósrabszolgaságot.
- c) A görög nép
- d) Béke.Romana.
- e) Görög városállam
- f) Korlátlan hatalommal rendelkező uralkodó.
- g) A földbirtokosnak szolgáltatásokkal tartozó mezőgazdasági kisbérelő.
- h) A törvény latin neve
- i) Drágakőből készült alakos dombormű
- j) Az Alvilág istene
- k) A Julius-Claudius dinasztia utolsó tagjaként a hatalomtól szédülten kivégeztette környezetének tagjait is.
- l) A római főisten felesége, a szülés és házasság védőistene.
- m) Az ókori római hadsereg kisebb gyalogos csapategysége
- n) Az ókori hadsereg legnagyobb létszámú önálló egysége. Kezdetben az egész hadsereg neve.

a	b
c	d
e	f
g	h
i	j
k	l
m	n
o	p
q	
.../17	

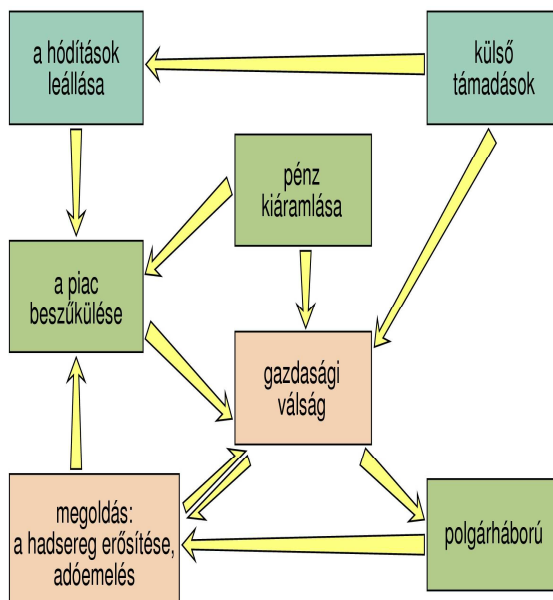
10.B) Magyarázza meg röviden a függőleges oszlopban található történelmi fogalmat! (p-q)

11. ESSZÉ

Tárja fel a III. században a Római Birodalomban megjelenő válság okait ismeretei és a források segítségével!

„A 3. sz. végén súlyos következményekkel járó pénzromlás következett be..... komoly zavar támadt a nemesfémek beszerzésében, és ezt még súlyosbították a rendkívül nagy állami kiadások, ami arra kényszerítette a császárokat, hogy pénzszükségletük fedezésére mind fokozottabb mértékben rontott ezüstpénzt bocsássanak ki ... A birodalom katonai válságának hatására fontos gazdasági változás következett be: az anyagi eszközök a Földközi – tenger medencéjéből áttevődtek a határvidékekre, ahol a háborúkat vívták, és ahol a császárok idejük nagy részét kénytelenek voltak tölteni.... Az erőforrásoknak és a császárok érdeklődésének áthelyeződése következtében Róma, az ősi főváros növekvő mértékben elszigetelődött.....”(Cornell, T. – Matthews, J.: A római világ atlasza. - Bp. : Helikon,1982. – p.169-170.)

„Könyörgőkként folyamodunk, minden császárok legistenibbje,.... méltóságtokhoz, hogy a földműves munkákban akadályoztatva vagyunk. Ugyanis a rendőrügynökök és megbízottjaik minket életveszélyesen fenyegetnek; minap is összefogtak és bilincsbbe vertek kilenc embert...Így akadályoztatásunk folytán sem a földet megművelni, sem urainknak a jövőben esedékes fizetéseket és kötelezettségeket teljesíteni nem tudjuk...”(Egy császári birtok szabad bérelőinek panasza a Kr.u.III.sz-ból = In: Száray Miklós:Történelem I. - Bp. : Nemzeti Tankönyvkiadó,2009. - 151.p.)

[illegible]